

Fædrelandsvennen

Grunnlagt 1875 - en liberal, partipolitisk uavhengig avis

Sjefredaktør: Hans-Christian Vadseth

Nyhetsredaktør: Morten Rød

Redaktører: Knut Engen, Tor Mjaaland, Ole Lillesvangstu, Terje Gitmark Eriksen, Arne Trønnes, Bjørn Markussen

Administrerende direktør: Lars Erik Torjussen

Leder

Norge og EØS-avtalen

NORSK EU-DEBATT HAR vært kneblet lenge. I stortingsperioden 2001-05 levde Bondevik II med en selvmordsparagraf som ville ha ført til regjeringens fall om EU-medlemskap ble tema. I Soria Moria-erklæringen høsten 2005 ble de rødgrønne partiene enige om at Stoltenberg-regjeringen ikke skulle berøre norsk EU-medlemskap. Slik fortsetter det også etter at de rødgrønne fikk fornyet tillit av velgerne i september i fjor.

Nordmenn står steilt på sitt nei til EU. I fire år på rad har det vært klart nei-flertall i Norge. Kanskje er dette også noe av forklaringen på at ingen politikere har våget å gripe fatt i vårt forhold til EU.

Nå har imidlertid regjeringen tatt et forsiktig steg i retning noe som kan skape debatt om vår tilknytning til Europa. Et regjeringsoppnevnt utvalg skal utrede konsekvensene av EØS-avtalen. Avtalen har vart i 16 år og er overmoden for en gjennomgang.

BEKLAGELIGVIS SKAL IKKE utvalget vurdere eller utrede alternativer til EØS. Her har åpenbart Ap gitt etter for Senterpartiet og SV, nei-partiene i regjeringen, som ikke ønsker utredning av alternativer til gjeldende avtale. Dermed kan vi oppleve at utvalget etter to års arbeid kommer ut med lite ut over det vi allerede vet.

Likevel mener vi utvalgets arbeid har en verdi. Så fastlåst som den norske EU-debatten er og har vært gjennom flere år, kan en grundig gjennomgang av EØS-avtalen åpne for en saklig tilnærming til og diskusjon om vårt forhold til Europa. Nesten 5000 lover og forskrifter unionen har vedtatt, er tatt inn i EØS-avtalen og regulerer vårt forhold til EU. Direktiver Norge som «utenforland» ikke har hatt

«Klart det gård!»

■ Det er navnet på nettverksgruppen på Facebook til unge bønder på Agder. Gruppen er ett av flere tegn på en gledelig fremtidsstro blant unge gårdbrukere i landsdelen.

I helgen møttes et førtital av dem under den årlige Sørlandssamlingen for bønder på Agder. I mandagsavisen fortalte flere av dem om vilje til å satse og gjøre dristige investeringer med sikte på lønnsom gårdsdrift. Denne type optimisme er det all grunn til å hilse med glede.

Agder trenger også i fremtiden aktive



NEI-LAND: Norges forhold til EU har de siste årene vært et ikke-tema i norsk politikk. FOTO: SCANPIX

» Avtalen har vart i 16 år og er overmoden for en gjennomgang.

mulighet til å påvirke utformingen av, men likevel har måttet akseptere.

FORHOLDET TIL EU ER det viktigste i norsk utenrikspolitikk. Selv om det regjeringsoppnevnte utvalget har fått et begrenset mandat, håper vi arbeidet kan utløse en åpen debatt basert på kunnskap og realiteter. Her påhviler det både ja- og nei-siden et ansvar. Det vi minst av alt trenger, er en ny EU-debatt hvor motstandere og tilhengere av unionen løper i skyttergravene.

gårdbrukere som bidrar til å holde liv i bygdene og som gjør en viktig innsats for å holde kulturlandskapet i hevd. I tillegg vil et livskraftig landbruk yte et viktig bidrag til at vi som forbrukere også i årene fremover kan kjøpe kortreist – og dermed mer miljøvennlig – mat.

■ Åtte menn vil bli domprost i Kristiansand. Kirken er stadig et gammelt hus.

Synspunkt

Det nylige kuppforsøket mot Gordon Brown var et nederlag for motkraften brukes til noe

Browns si

Kuppforsøket mot Gordon Brown var dømt til å mislykkes. Både tidspunktet og måten det ble forsøkt gjennomført på var feilslått. Derfor var det liten støtte å få der kuppmakerne kanskje trodde de ville få den; blant en del av Browns nære allierte. Geoff Hoon og Patricia Hewitt, som iscenesatte mistillitsforslaget, tilhører begge den mye omtalte Tony Blair-fløyen av partiet, og ligger lenger til høyre innen Labour enn Browns fløy.

Bakgrunnen for kuppet var redselen for et sviende nederlag i forstående valget, som antakelig vil bli avholdt 6. mai i år. Hoon og Hewitt mente at dette var siste sjans til å fjerne en upopulær leder, slik at Labour kunne yte de konservative en viss motstand i valget.

Selv om mange i Labour har uttrykt skepsis, og endog motstand mot Brown, var tidspunktet for dette kuppet helt feil. Brown har hatt en nedadgående kurve siden høsten 2007, og det har vært en rekke anledninger til å stille mistillitsforslag mot ham. Da ingenting skjedde på partiets landsmøte i høst, regnet de fleste partiets lederskap med at faren var over. For å skifte leder så tett opp til et parlamentsvalg ville bare gjøre situasjonen verre for et allerede hardt prøvet Labour. For det tar tid for en nyvalgt leder å skape sin egen profil i innad i partiet, for ikke å snakke om den tiden det tar å skape sin politiske identitet i velgerskaren.

Planen til Hoon og Hewitt led også under en manglende back-up plan. Hvordan så de for seg situasjonen etter Brown eventuelt var fjernet? Hvem så de for seg som den nye lederen? Var det sannsynlig at opinionen ville akseptere nok en statsminister som ikke var valgt? Brown lever som kjent på Blairs seiersmandat fra valget i 2005. Mye tyder på at flere tanker var tenkt, men at disse forble utilgjengelige for media siden prosessen aldri kom videre.

I tillegg til tidspunktet var også metoden feil. Forslaget, som var skissert i det brevet Hoon og Hewitt sendte til alle Labours parlamentsmedlemmer, gikk ut på at det skulle avholdes en hemmelig votering over Browns lederskap. Dette er en ytterst betenkelig måte å bestemme en leders skjebne på, selv om det antakelig var gjort fordi de antok at en hemmelig avstemning ville gi en større oppslutning om forslaget deres. Likevel finnes det ikke presedens for å gjøre det på denne uryddige måten i et parti som heller ikke har presedens for å uttrykke formell mistillit mot sine ledere.

Hoon beklaget dog ingenting da kupp-